

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЯ

Преамбула

Етичні засади у відносинах між людьми є основою збереження і прогресу демократичного суспільства, основою всестороннього розвитку людини.

Дотримання норм моралі і професійної етики набуває у діяльності вчителя особливе значення, оскільки педагогічна діяльність має пряме відношення до майбутнього життя людини в суспільстві, її фізичного, психічного і духовного здоров'я. Ця відповідальність має бути спільною, узвичасною, загальноприйнятою для всієї педагогічної корпорації у вигляді норм, правил і принципів професійної педагогічної етики.

Розвиток і утвердження професійної етики вчителя розглядається педагогічним співтовариством як необхідна і фундаментальна засада повноцінного функціонування системи освіти та головна умова реалізації ним важливої соціально-культурної і духовної ролі в сучасному суспільстві.

Вірність вимогам педагогічної моралі – справа честі і совісті вчителя, мірило його суспільної цінності і поваги, основа для самоповаги і самоствердження особистості.

Вчитель при здійсненні своєї професійної діяльності виступає носієм морально-етичних обов'язків по відношенню до учнів, їх батьків, фахового педагогічного співтовариства, окремих вчителів та суспільства в цілому.

Етичний кодекс українського вчителя (далі – Кодекс) визначає, систематизує, упорядковує та закріплює єдину систему норм, правил і критеріїв професійної етики в усіх видах педагогічної діяльності, що регулюють відносини між вчителями та їх учнями, а також іншими членами колективу навчального закладу, захищають їх людську цінність і гідність, підтримують якість професійної діяльності вчителів і честь їх професії, створюють культуру освітніх і виховних закладів, оснований на довірі, відповідальності і справедливості.

Кодекс діє на всій території України та призначений для застосування у професійній діяльності вчителів та усіх працівників навчальних закладів, що працюють з дітьми.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Співвідношення Кодексу і чинного законодавства про освіту

(1) Норми Кодексу не відмінюють і не замінюють положень чинного законодавства.

(2) Вчитель поважає закон і усвідомлює свою відповідальність перед учнями, педагогічним співтовариством та суспільством.

Стаття 2. Дія Кодексу за предметом, колом осіб та в часі

(1) Дія Кодексу поширюється на всі види професійної діяльності вчителя та на іншу його діяльність, яка не повинна суперечити його професійними обов'язкам або підривати престиж професії.

(2) Положення цього Кодексу поширюються на вчителів та усіх працівників навчальних закладів, що працюють з дітьми.

(3) Дія цього Кодексу поширюється на відносини, що виникли після його прийняття.

Стаття 3. Професійна єдність вчителів

Комітет з питань педагогічної етики, Комісії педагогічної етики навчальних закладів, професійні об'єднання вчителів у разі потреби можуть відстоювати і захищати у засобах масової інформації, державних органах, у тому числі у суді, честь і гідність вчителя за його згодою, якщо його професійні дії відповідають цьому Кодексу.

Стаття 4. Основні терміни Кодексу

У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються у такому значенні:

вчитель – особа, яка веде викладацьку та виховну діяльність або розробляє проблеми педагогіки у сфері освіти та виховання;

учень – дитина чи інша особа, яка у визначеному порядку зарахована для навчання у навчальному закладі;

навчальний заклад – організація, заклад, установа чи об'єднання (різних форм управління та власності), які згідно з чинним законодавством України працюють у системі освіти та виховання.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕТИКИ

Стаття 5. Принцип законності

У своїй діяльності вчитель дотримується Конституції і законів України, діючих нормативних документів, що регламентують педагогічну діяльність.

Стаття 6. Твори благо

(1) Діяльність вчителя спрямована на всебічний розвиток учня з метою виховання свідомого громадянина та допомоги в його адаптації до життя в суспільстві.

(2) Вчитель має виконувати свою місію з любов'ю та повагою до життя, гідності та особистості кожного учня.

(3) У своїй діяльності вчитель дотримується принципів загальнолюдської та професійної моралі, є чесним та беззастережно відданим своїм обов'язкам.

(4) Вчитель у всіх випадках запобігає заподіянню шкоди учневі, не наражає учня на небезпеку та захищає його від будь-яких шкідливих впливів.

(5) Вчитель не може пропонувати учневі знання, які загрожують життю учня або суспільству в цілому, використовувати методи, які негативно впливають на психічний або фізичний стан здоров'я.

Стаття 7. Принцип справедливості

(1) У своїй діяльності вчитель є небайдужим, однаково доброзичливим і прихильним до всіх учнів, незалежно від віку, особливостей характеру, здібностей, статі, раси, національності, віросповідання, соціального стану, політичних поглядів, місця проживання, громадянства та інших ознак, включаючи матеріальне становище.

(2) При оцінці досягнень учнів вчитель прагне до об'єктивності і справедливості. Неприпустимо тенденційне заниження чи завищення оцінки для штучного підтримання видимості успішності і виправлення помилок учнів під час письмових екзаменів і контрольних перевірок.

Стаття 8. Принцип гендерної рівності

(1) Вчитель у виховному та освітньому процесі неухильно дотримується принципу рівності учнів чоловічої та жіночої статі.

(2) Вчитель сприяє розкриттю знань про роль чоловіків і жінок, що відведена їм у розвитку суспільства.

Стаття 9. Принцип незалежності вчителя

(1) Необхідною умовою педагогічної діяльності вчителя є його незалежність у дотриманні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає свободу вчителя від будь-якого зовнішнього тиску чи втручання в його діяльність.

(2) Основою прийняття вчителем фахових рішень не можуть бути мотиви матеріальної та особистої вигоди, кар'єри, задоволення власних амбіцій, а також інтереси членів сім'ї, родичів та друзів.

(3) Вчитель має право на вільний творчий педагогічний експеримент в межах чинного законодавства України. Вчитель самостійно обирає стиль спілкування з учнями, заснований на взаємній повазі, може на власний розсуд вибрати вид виховної діяльності і створювати нові методи виховання, якщо вони з професійної точки зору придатні, відповідальні і пристойні.

(4) Вчитель не допускає у своїй професійній діяльності компромісів, якщо такі компроміси розходяться з інтересами мети освітянської діяльності.

(5) Вчитель не нав'язує навчання лише з метою власного прибутку.

Стаття 10. Відповідальність.

(1) Вчитель має бути відданим своїй роботі і усвідомлювати відповідальність при виконанні своїх обов'язків.

(2) Вчитель несе відповідальність за якість і результати довіреної йому педагогічної роботи.

(3) Вчитель є відповідальним за фізичний, інтелектуальний, емоційний і духовний захист дітей, освітою та вихованням яких він займається.

Стаття 11. Домінантність інтересів учня

(1) Вчитель поважає учня як особистість, організовує виховний процес з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей учня, типу його характеру та здібностей.

(2) У межах дотримання вимог законодавства вчитель у своїй професійній діяльності дотримується переваги інтересів учня перед інтересами усіх інших осіб, балансу професійних інтересів, інтересів колег, партнерів, співробітників, інтересів батьків або законних представників учня.

(3) Вчитель повинен бути уважним до учнів, надавати можливість учням висловитися, вміти вислухати учня, відгукнутися на прохання учня, давати поради, розуміти глибинні причини психологічних ускладнень учня, незалежно від факторів, що обумовлюють виникнення цих ускладнень.

(4) Вчитель допомагає учневі за всіх обставин коректно та дбайливо.

(5) Вчитель має підводити учня до саморозкриття і творчості, управляти педагогічним процесом без примушення, вселяти в учнів радість, доброзичливість, упевненість і оптимізм, відповідальність за власне життя, життя на Землі.

(6) Вчитель зобов'язаний приділяти учням достатньо часу і уваги, необхідних для належного розуміння та засвоєння навчального матеріалу, подавати матеріал у доступному та зрозумілому для учнів вигляді.

(7) У всіх випадках, коли погляди учня на процес навчання в чомусь відрізняються від думки вчителя, останній, не зважаючи на це, повинен прагнути знайти порозуміння з учнем, морально його підтримати.

Стаття 12. Компетентність та сумлінність

(1) Суспільна значущість і складність професійних обов'язків вчителя вимагає від нього високого рівня професійної підготовки, фундаментальних знань теорії і практики виховання та навчання, опанування відповідними методами та технологіями педагогічної діяльності.

(2) Вчитель використовує (у межах можливого) всі необхідні для досягнення позитивного педагогічного результату засоби, сучасні знання, методи педагогіки та виховання, у разі потреби – звертається до інших спеціалістів.

(3) Вчитель користується науковими досягненнями, проявляючи обачливість і беручи до уваги можливі наслідки своїх висловлювань серед учнів. При цьому необхідно уникати вчинків та висловлювань рекламного характеру, як на свою особисту користь, так і на користь установ і організацій, які вчитель представляє, на користь справи з негативними наслідками.

(4) Вчитель має право користуватися різними джерелами інформації.

При відборі і передачі інформації учням вчитель дотримується принципів об'єктивності, придатності і пристойності. Спотворення інформації чи зміна її авторства недопустимі.

Стаття 13. Чесність та порядність

(1) Вчитель як у своїй професійній діяльності, так і у приватному житті чесний, порядний, принциповий та послідовний у всіх питаннях, вірний слову, даному учневі.

(2) Вчитель поважає права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він спілкується.

(3) Вчитель уникає:

- будь-якої дії, спрямованої на ствердження несправедливості;
- винагороди, яка не встановлена чинним Законодавством України.

(4) Професійну діяльність вчитель повинен здійснювати не вводячи учнів та їх батьків в оману щодо кваліфікації, наявності наукового (ученого) ступеню чи присвоєння фахового звання. Натяки а також висловлення побажання щодо вручення вчителю подарунків є неприпустимими.

(5) Вчитель не зловживає своїм авторитетом та професійним становищем.

(6) Вчитель з повагою відноситься до релігійних переконань і політичних поглядів своїх учнів. Він не має права нав'язувати учням свої погляди і переконання.

(7) Вчитель бережливо використовує матеріальні і інші ресурси.

Стаття 14. Культура поведінки

(1) Вчитель гідний своєму покликанню у всіх проявах свого життя, дотримується високого рівня культури поведінки, поводить стримано та тактовно, зберігає самоконтроль і витримку, слідує за своїм зовнішнім виглядом, уникає проявів негативних емоційних реакцій, які принижують його людську гідність.

(2) У спілкуванні із своїми учнями і у всіх інших випадках вчитель має бути ввічливим і коректним, ставитися до оточуючих з повагою. Він повинен знати і дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій ситуації.

(3) Вчитель повинен поважати учня, уникати підвищення голосу на нього, вчиняти будь-які дії, що ображають особистість учня.

(4) Вчитель вміє створювати в учнівському колективі атмосферу доброзичливості, взаємопідтримки, взаємодопомоги, творчої співпраці, зацікавленості в отриманні нових знань.

(5) Вчитель має почуття міри і такту, відмовляється у вихованні від авторитарності та категоричності і намагається виконати свій обов'язок без погроз, примушення і насильства.

(6) Вчитель постійно дбає про культуру своєї мови і спілкування. В його мові немає ненормативної, нецензурної лексики, грубих і образливих фраз.

(7) Пияцтво і тютюнопаління несумісні з професією вчителя.

Стаття 15. Авторитет вчителя

Авторитет вчителя ґрунтується на компетентності, справедливості, такті, вмінні турбуватися про своїх учнів. Вчитель не створює свій авторитет за допомогою некоректних способів і не зловживає ним.

РОЗДІЛ 3. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВЧИТЕЛЯ ТА УЧНЯ

Стаття 16. Вищий обов'язок вчителя – виховання свідомої, освіченої відповідно до вимог часу, людини

(1) Вчитель приймає на себе особисту моральну відповідальність за всебічний розвиток учня, сприяє реалізації права учня на здобуття ним сучасних, всебічних знань, необхідних умінь і навичок.

(2) Вчитель обирає такі методи роботи, які заохочують в його учнях розвиток позитивних якостей і взаємовідносин: самостійність, самоконтроль, самовиховання, бажання співпрацювати і допомагати іншим.

(3) При оцінці поведінки і досягнень учнів вчитель не повинен занижувати якості учнів та прагне укріпляти їх самоповагу і віру в свої сили, показує їм можливості удосконалення, підвищує мотивацію навчання.

(4) Вчитель відкриває учневі радість спілкування: радість сумісного пізнання, сумісної праці, гри, відпочинку.

(5) Вчитель виховує в учневі чесне і благородне ставлення до оточуючого світу, до інших людей, до себе, розвиває віру в своїх вихователів, віру в своїх товаришів та віру в людей.

Стаття 17. Вчитель готовий поважати індивідуальність учня

(1) Вчитель поважає психофізичну і духовну цілісність, моральні ідеали, честь і достоїнство особистості учня та сприяє їх розвитку при наданні педагогічних послуг.

(2) Вчитель поважає індивідуальність учня навіть у тому випадку, якщо він не схвалює відмову учня від запропонованих дій.

(3) Вчитель надає можливість для реалізації права учня вільно висловлювати свої думки та мати власну позицію у процесі обговорення навчального матеріалу.

(4) Негуманне ставлення до учня, приниження людської гідності, використання в особистих інтересах праці учня неприпустимі.

(5) Вчитель керується принципом індивідуальної відповідальності учня за його поведінку.

Стаття 18. Повага права учня вільно вибирати для себе вчителя

(1) Вчитель поважає право кожного учня вільно вибирати для себе вчителя, що виявляється у безперешкодному переведенні учня в іншу групу, клас, навчальний заклад.

(2) Вчитель не повинен перешкоджати реалізації права учня на додаткове навчання та виховання у інших вчителів.

Стаття 19. Вчитель забезпечує конфіденційність інформації

(1) Вчитель не має права розголошувати інформацію про особистість учня навіть після закінчення його навчання, за винятком випадків професійних консультацій чи обставин, передбачених законом.

(2) При використанні конфіденційної інформації в навчальному процесі, науково-дослідній роботі, в публікаціях забезпечується анонімність учня.

(3) Розголошення інформації про особу учня, відомостей про особисте життя учня, отриманих у ході виховання та навчання, є етичним лише у випадку:

- наявності письмової згоди законних представників учня;
- мотивованої вимоги органів дізнання, слідства, прокуратури і суду.

(4) Представлення інформації про учня (колишнього учня) на наукових конференціях, в наукових публікаціях, у засобах масової інформації є етичним тільки в тому випадку, якщо учень або його законні представники цілком проінформовані про можливу втрату конфіденційності, усвідомлюють це й у письмовому вигляді дають добровільну згоду на таке представлення.

Стаття 20. Вчитель сприяє встановленню з учнем відносин взаємного співробітництва та співтворчості на благо учня

(1) Вчитель розглядає учбовий процес як відкритий процес соціального партнерства, якому притаманна особиста відповідальність усіх учасників.

(2) Вчитель виявляє професійний такт і високу культуру в спілкуванні та роботі з учнем.

(3) Встановлення довірчих взаємовідносин співробітництва та співтворчості між вчителем і учнем визначають успіх навчання та виховання і є одним із головних обов'язків вчителя.

(4) Вчитель сприяє усвідомленню та реалізації відповідального ставлення учня до процесу навчання, активно залучає учнів до розвитку шкільного самоврядування.

(5) В усіх випадках невідкладного педагогічного втручання вчитель повинен донести до свідомості учня необхідність та доцільність цих дій.

(6) Якщо стан учня виключає можливість довірчих взаємовідносин з вчителем, їх встановлюють з його законними представниками, родиною чи близькими йому людьми, або звертаються за допомогою до відповідного фахівця.

РОЗДІЛ 4. ЕТИКА ВЗАЄМОВІДНОСИН ВЧИТЕЛЯ ТА БАТЬКІВ НЕПОВНОЛІТНЬОГО УЧНЯ

Стаття 21. Надання педагогічної допомоги батькам учня

(1) При вихованні та навчанні учнів вчитель спирається на допомогу законних представників, залучає їх до процесу виховання учня.

(2) Вчитель зрозуміло та об'єктивно інформує законних представників про стан навчання та виховання учня для створення спільної позиції стосовно допомоги учню в навчанні.

(3) Вчитель консулює законних представників з проблем виховання дітей, допомагає пом'якшувати конфлікти між законними представниками і дітьми.

(4) Взаємовідносини між вчителем та законними представниками учня ґрунтуються на принципах взаємної поваги, довіри, доброзичливості, тактовності та відвертості.

(5) Відносини вчителів із законними представниками не повинні впливати на оцінку особистості і досягнень дітей. На відносини вчителів з дітьми і на їх оцінку не повинна впливати підтримка, що надається їх законними представниками школі чи іншому виховному закладу.

Стаття 22. Вчитель не втручається у справи родини та приватне життя своїх учнів

(1) Ступінь втручання вчителя у приватне життя учня визначається винятково професійною необхідністю, коли існує загроза життю, здоров'ю та розвитку учня.

(2) Вчитель роз'яснює законним представникам учня необхідність, мету і методи передбачуваного педагогічного втручання.

(3) Якщо учень вимагає конфіденційності в наданні педагогічних послуг, вчитель з'ясовує причини, з яких учень не бажає інформування батьків або інших законних представників, і пояснює необхідність залучення останніх до його виховання.

РОЗДІЛ 5. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВЧИТЕЛІВ

Стаття 23. Принцип поваги до професії вчителя

(1) Принцип поваги до своєї професії домінує у всіх сферах діяльності вчителя: професійній, громадській, публіцистичній та ін. Свою діяльність він спрямовує на збереження та підвищення її престижності.

(2) Кожний вчитель повинен утримуватися від будь-яких дій чи висловлювань, які підривають повагу до його професії. Своєю діяльністю він повинен сприяти збереженню та підвищенню престижності професії, до якої належить, а також дієвості цього Кодексу.

(3) Вчитель не повинен займатись політичною, релігійною агітацією і пропагандою в робочий час, спонукати колег до дій та вчинків, несумісних із званням вчителя.

(4) Особлива роль вчителя у вихованні підростаючого покоління вимагає законного захисту власних морально-етичних позицій і принципів, особистої гідності, матеріального забезпечення, створення належних умов для здійснення фахової діяльності.

Стаття 24. Взаємовідносини між вчителями

(1) Вчитель зобов'язаний охороняти честь педагогічного співтовариства, з повагою і доброзичливістю ставитися до колег.

(2) Взаємини між вчителями будуються на підставі колегіальності, партнерства, поваги, взаємної підтримки, відкритості і довіри, а також готовності поділитися своїми професійними знаннями та досвідом. Вчителі

одного і того ж навчального закладу уникають конкуренції, що заважає їх партнерству при виконанні спільної справи.

(3) Вчитель не має права публічно ставити під сумнів чи дискредитувати професійну кваліфікацію іншого вчителя. Обговорення діяльності іншого вчителя у присутності учнів та їх батьків чи опікунів є неприпустимим. Спроби завоювати собі авторитет шляхом дискредитації колег неетичні.

(4) Вчителі уникають необґрунтованих і скандальних конфліктів у взаємовідносинах. У випадку виникнення розбіжностей у поглядах вони прагнуть до їх конструктивного вирішення.

(5) Вчителі повинні неупереджено аналізувати як власні помилки, так і помилки своїх колег, не прикривати помилки та проступки один одного. Виявлення незгоди з думками чи діями колег, критика на їх адресу не повинні принижувати особу думки чи дії якої піддаються критиці, повинні бути обґрунтованими, об'єктивними, тактичними, необразливими і доброзичливими. Переслідування вчителя за критику заборонено.

(6) Моральний обов'язок вчителя активно протидіяти практиці безчесних і некомпетентних колег.

(7) Вчитель усвідомлює межі між професійним і приватним спілкуванням під час виконання ним своїх професійних обов'язків.

Стаття 25. Взаємовідносини вчителя з адміністрацією навчального закладу

(1) У навчальних закладах дотримується культура спілкування, що виражається у взаємній повазі, доброзичливості і умінні знаходити спільну мову. Відповідальність за підтримку такої атмосфери покладається на керівника навчального закладу.

(2) Керівник навчального закладу зобов'язаний піклуватися про захист морально-етичних позицій і принципів, особистої гідності, а також достатнє матеріальне забезпечення і соціальний захист, створення належних умов для здійснення фахової діяльності, підвищення фахової кваліфікації підлеглих.

(3) Адміністрація навчального закладу з повагою відноситься до різноманітності політичних, релігійних, філософських поглядів, смаків і думок, створює умови для обміну поглядами, можливості знайти спільну мову. Різні статуси вчителів, кваліфікаційні категорії і обов'язки не повинні перешкоджати рівноправному вираженню всіма вчителями своїх думок і захисту своїх переконань.

(4) Стосунки адміністрації з кожним вчителем базуються на принципах рівноправності. Адміністрація не може вимагати чи збирати інформацію про особисте життя вчителя, не пов'язане з виконанням ним своїх трудових обов'язків.

(5) Оцінки і рішення керівника навчального закладу повинні бути неупередженими, ґрунтуватися на фактах чи реальних заслугах вчителів. Претенденти на більш високу кваліфікаційну категорію повинні відбиратися і підтримуватися незалежно від їх особистої близькості чи покірності керівнику навчального закладу.

Стаття 26. Взаємовідносини вчителя з професійними об'єднаннями

(1) Вчитель має право брати активну участь в роботі професійних об'єднань вчителів, одночасно отримуючи їх захист і підтримку.

(2) Професійні об'єднання вчителів сприяють і надають кожному із своїх членів допомогу у дотриманні та відстоюванні принципів високого професіоналізму, фахової незалежності, моральності та етики.

РОЗДІЛ 6. ВЧИТЕЛЬ І СУСПІЛЬСТВО

Стаття 27. Участь у громадському житті

(1) Вчитель має право займатись у вільний час іншою діяльністю, якщо вона не суперечить законодавству про захист суспільної моралі, про корупцію та загальноприйнятим етичним нормам та не принижує його гідності, а також не завдає шкоди учням і його педагогічній діяльності.

(2) У своїй громадській роботі вчитель пам'ятає про свою підвищену суспільну відповідальність, обумовлену його професійною діяльністю.

(3) Реалізуючи у громадській роботі свій соціальний ідеал, вчитель завжди пам'ятає про свою особливу роль вихователя, носія світла знань.

(4) Вчитель має бути прикладом участі у громадському житті суспільства завдяки своїй неупередженій громадянській позиції, благочинній діяльності.

(5) Авторитет своєї професії чи професіонального співтовариства вчитель спрямовує на захист загальнолюдських цінностей та принципів. Вчитель не повинен зловживати своїм авторитетом для задоволення своїх особистих або політичних інтересів за рахунок учнів.

Стаття 28. Підтримання професійної компетентності

(1) Обов'язок вчителя перед суспільством – свідомо оцінити роль, яку він може взяти на себе в конкретному випадку в залежності від своєї компетентності, інтелекту, обставин та середовища.

(2) Професійна компетентність та авторитет вчителя базується на його здатності бути стриманим, чуйним, доброзичливим, принциповим, творчим, здатним засвоювати передовий досвід і передавати його іншим.

(3) Вчитель відповідальний за безперервне підвищення та удосконалення професійного рівня, пошук найкращих методів роботи. Вчитель вимогливий по відношенню до себе і прагне до самовдосконалення. Для нього характерні самоспостереження, самовизначення і самовиховання.

(4) Вчитель здобуває, застосовує і поглиблює наукові знання, поширює відповідну інформацію серед учнів, колег і громадськості, одержує консультації і використовує допомогу спеціалістів інших спеціальностей, якщо це необхідно.

(5) Вчитель – керівник навчального закладу, формуючи педагогічний колектив, усвідомлює власну відповідальність за підтримку та розвиток професійної компетентності педагогічного колективу.

Стаття 29. Оплата праці вчителя

(1) У державних навчальних закладах вчитель надає освітні та виховні послуги за винагороду, відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, посадові обов'язки) та межах кошторису.

(2) Вчитель захищає своє право на справедливую оцінку і оплату праці, уникає принижень і фінансової дискримінації, працюючи в приватних установах і під час приватної практики.

(3) Вимога вчителем від учнів або їх законних представників будь-яких винагород за свою роботу крім здійснення приватної практики за цивільним договором.

(4) Вчитель (за необхідністю) може погодитися на консультацію чи репетиторство учневі, бажану учнем чи його законними представниками.

(5) Оцінка діяльності вчителя повинна враховувати:

- складність і унікальність запропонованих послуг;
- необхідні вміння та досвід вчителя;
- якість виконуваної роботи.

РОЗДІЛ 7. ЗАСТОСУВАННЯ КОДЕКСУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 30. Визнання Кодексу колективом вчителів навчального закладу

Визнання Кодексу колективом вчителів навчального закладу підтверджується офіційною заявою в Комітет з питань педагогічної етики.

Стаття 31. Здійснення контролю за виконанням Кодексу

(1) Виконання Кодексу підтримують та контролюють Комісії педагогічної етики навчальних закладів та професійні об'єднання вчителів, які визнали цей Кодекс.

(2) Вищим органом здійснення контролю за виконанням Кодексу є Комітет з питань педагогічної етики.

(3) У разі виникнення непередбачених Кодексом ситуацій, невизначених питань і суперечок щодо тлумачення, виконання або порушення положень цього Кодексу остаточне рішення приймає Комітет з питань педагогічної етики.

Стаття 32. Комісія педагогічної етики при навчальних закладах

(1) Комісія педагогічної етики навчального закладу формується у складі 7 осіб.

(2) До складу Комісії педагогічної етики навчального закладу включаються 2 представники від адміністрації навчального закладу та 5 представників трудового колективу, делегованих до складу Комісії загальними зборами трудового колективу.

Роботу Комісії очолює голова, який обирається більшістю голосів її членів.

Стаття 33. Комітет з питань педагогічної етики

(1) До складу Комітету з питань педагогічної етики включається представник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України, представник Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, делегованих представників професійних об'єднань вчителів, які обираються до складу Комітету учасниками Всеукраїнської наради представників професійних об'єднань вчителів.

Комітет з питань педагогічної етики очолює голова, який обирається більшістю голосів його членів.

(2) Склад Комітету з питань педагогічної етики затверджується Міністерством освіти та науки, молоді та спорту України.

(3) Забезпечення Комітету з питань педагогічної етики приміщенням, засобами зв'язку, створення необхідних умов для його роботи та проведення засідань здійснює Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України.

Стаття 34. Правові наслідки порушення положень Кодексу

(1) У разі порушення Кодексу вчителями або іншими працівниками навчальних закладів, що працюють з дітьми, до винних осіб можуть бути застосовані методи впливу передбачені чинним законодавством.

(2) У кожному випадку невизнання або порушення Кодексу навчальними закладами Комітет з питань педагогічної етики зобов'язаний досліджувати можливі негативні наслідки для учнів та суспільства, а також вживати заходи з їх профілактики і усунення шляхом клопотання перед відповідними організаціями та органами державної влади про дисциплінарні, адміністративні та інші юридичні санкції.

РОЗДІЛ 8. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

(1) Цей Кодекс приймається більшістю голосів учасників Всеукраїнської наради професійних об'єднань вчителів, присутніх на нараді під час його обговорення.

(2) Будь-які зміни та доповнення до цього Кодексу вносяться у порядку, передбаченому для його прийняття.